

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- เกษม สุวรรณกุล. รายงานกิจการวิจัย ตันแผนพัฒนามหาวิทยาลัยระยะที่ 5 (2525-2527). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2525.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กองแผนงาน. นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2525.
- _____. คณะครุศาสตร์. หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต พ.ศ. 2511 (ปรับปรุงใหม่ พ.ศ. 2516). พระนคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2520.
- _____. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. หลักสูตรคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. พระนคร: อมรินทร์การพิมพ์, 2524.
- _____. ฝ่ายวิจัย. รายงานกิจการวิจัยตันแผนพัฒนามหาวิทยาลัยระยะที่ 5 (2525-2527). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. การวิจัยเชิงบรรยาย. กรุงเทพมหานคร: บารมีการพิมพ์, 2525.
- สุวิทย์ อารีกุล. หลักการวิจัยและการเสนอผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองวิทย์, 2521.
- อนันต์ ศรีโสภณ. หลักการวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2521.
- บทความ
- ธีระ อาชวเมธี. "สามมิติของการวิจัยเชิงประจักษ์." วารสารวิธีวิทยาการวิจัย 1 (มกราคม - เมษายน 2529): 25-34.
- นพพร พานิชสุข. "ประสบการณ์การทำวิทยานิพนธ์ที่มีประสิทธิภาพ." มิตรครู 22 (15 เมษายน 2523): 14-17.
- นัทยา สายหู และคณะ. "สภาพการวิจัยทางการศึกษาของประเทศไทย." ข่าวสารวิจัยการศึกษา 6 (สิงหาคม-กันยายน 2525): 23-34.
- วิเชียร เกตุสิงห์. "สภาพการวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย." วารสารการศึกษาแห่งชาติ 18 (ธันวาคม - มกราคม 2527): 117-127.

เอกสารอื่น ๆ

- ขอนแก่น, มหาวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย. "หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต." ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2523. (อัดสำเนาเย็บเล่ม)
- จรัส สุวรรณเวลา. การสัมมนาวิชาการประจำปี 2530 เรื่องการพัฒนาการผลิตบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. (อัดสำเนา)
- จารีรัตน์ ประกแก้ว. "การวิเคราะห์งานวิจัยด้านครุศึกษาในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- จารุณี เตียตระกูล. "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาสังคมศาสตร์ของนิสิตนักศึกษาในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2502-2506." วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2507.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์. "หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 2 ปี หลักสูตรอนุปริญญา 1 ปี." พระนคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. (อัดสำเนาเย็บเล่ม)
- _____. _____. งานครุศาสตร์. มกราคม, 2528. (อัดสำเนาเย็บเล่ม)
- _____. _____. ฝ่ายวิจัย. รายงานผลการประชุมสัมมนา เรื่อง ปัญหาในการนำผลการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนไปใช้. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายวิจัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ชูชม ทรณธรรม. "การวิเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับรางวัลสาขาสังคมศาสตร์." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ชูระวี ชัยกิจไทย. "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขานิติศึกษาในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2512-2520." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย. คู่มือชั้นบัณฑิตศึกษา. เชียงใหม่: ท่าแพการพิมพ์, 2526.
- นิยม ปุราคำ. เลขานุการสำนักงานสถิติแห่งชาติ. เอกสารประกอบการอภิปรายทางวิชาการ เรื่อง เทคนิคการวิจัยที่เหมาะสมกับสังคมไทย: เกร็ดความรู้จากประสบการณ์ของนักวิจัยไทย, 27 มีนาคม 2530.
- ณัฐภา สรรพศรี. "แนวโน้มของการวิจัยการศึกษาในอนาคต." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

- เทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, สถาบัน. "คู่มือนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2525." พระนคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2525. (อัดสำเนาเย็บเล่ม)
- ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย. "คู่มือการศึกษาปริญญาโท ปีการศึกษา 2527." พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.
- บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สถาบัน. "คู่มือนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2526." พระนคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2526. (อัดสำเนาเย็บเล่ม)
- พนม พงษ์ไพบูลย์ และ มยุรี จารุปาน. "การวิจัยทางการศึกษา: คุณภาพและประสิทธิภาพในการนำการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาประเทศ." กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2529. (อัดสำเนา)
- พัชรี คราประยูร. "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทางการศึกษาในระดับปริญามหาบัณฑิตของนิสิตนักศึกษาในประเทศไทย ถึงปี พ.ศ.2511." วิทยานิพนธ์ปริญามหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
- พิชัย ดลเสมอ. "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับปริญามหาบัณฑิต สาขาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2506-2523." วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- เพ็ญนิศ ประวีณวรกุล. "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตทางการศึกษาวิทยาศาสตร์ พ.ศ.2518-2526." วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัชฌมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- ไพเราะ ทิพย์ทัศน์. รายงานผลการวิจัยเรื่อง "วิวัฒนาการการถ่ายทอดความรู้วิทยาศาสตร์ในประเทศไทย." พระนคร: คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. (อัดสำเนาเย็บเล่ม)
- ภัทรา พรประศาสน์สุข. "การสำรวจวิทยานิพนธ์ระดับปริญามหาบัณฑิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2486-2520." วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ภรณ์ ศิริโชติ. "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2508-2519." วิทยานิพนธ์ปริญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

- วีรวรรณ ยุทธนากรชัย. "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พุทธศักราช 2513 ถึง 2526." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- วีรศักดิ์ บรรณาธรรม. "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิตที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการ
อุดมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ศรีสว่าง กริชพิทยาวุธ. "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ทางการศึกษาของนิสิตนักศึกษาในประเทศไทย
ปี พ.ศ. 2502-2506." วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2507.
- ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์. "หลักสูตรการศึกษาศิลปบัณฑิต
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์." พระนคร: คณะจิตรกรรมประติมากรรมและ
ภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2518. (อัดสำเนาเย็บเล่ม)
- ศิลปากร, มหาวิทยาลัย. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. "หลักสูตรและระเบียบการศึกษา คณะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2526." พระนคร: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2526. (อัดสำเนา)
- _____. บัณฑิตวิทยาลัย. ระเบียบข้อบังคับและหลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัย ปีการศึกษา 2526.
(ม.ป.ท.), 2526.
- อัจฉรา ดิลวัฒน์. "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระหว่างปีการศึกษา 2510-2525." วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528.
- อรัญย์ สนั่นไหว. "การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาการศึกษาคณิตศาสตร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ.
2518-2526." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

ภาษาต่างประเทศ

- Ebel, Robert L. Encyclopedia of Educational Research. The Macmillan
Company collier - Macmillan Limited, London, 1969.
- Lee, Deighton G. The Encyclopedia of Education. The Macmillan
Company collier - Macmillan Limited, New York, 1971.
- Best, John W. Research in Education. Prentice - Hall, New Jersey, 1970.

- Cohen, Louis and Maniam, Lawrence. Research Method in Education. Grom Helm, London, 1970.
- Dyer, Jean Royer. Understanding and Evaluating Educational Research. Addison - Wesley Publishing Company, Inc. 1979.
- Wiersma, William. Research Method in Education An Introduction. J.B. Lippincott Company, New York, 1969.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวิเคราะห์ลักษณะข้อความรู้

บัตรที่ 1

1. ชื่อเรื่อง.....	1	4
.....		
.....		
2. ชื่อผู้วิจัย นาย/นาง/นางสาว.....	5	
3. อายุ.....ปี	6	7
4. สถาบันในระดับปริญญาตรี.....	8	9
5. สถานการทำงาน	10	
5.1 ไม่มีงานทำ		
5.2 ครูโรงเรียนรัฐบาล		
5.3 ครูโรงเรียนเอกชน		
5.4 อาจารย์วิทยาลัยครู/วิทยาลัย/มหาวิทยาลัย		
5.5 อาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชน		
5.6 หน่วยงานอื่นๆของรัฐบาล		
5.7 หน่วยงานอื่นๆของเอกชน		
5.8 ไม่ระบุ		
6. ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1.....		
2.....		
7. ปีการศึกษา.....	11	12
8. ภาควิชา.....	13	14
9. สาขาวิชา.....	15	16

ลักษณะของข้อความรู้

มิตินี้ 1	ประเภทของข้อความรู้	
	ตามปรากฏในชื่อเรื่อง	17
	1. อธิบายลักษณะหรือสภาพของตัวแปร	
	2. อธิบายความสัมพันธ์แบบเกี่ยวข้องกับระหว่างตัวแปร	
	3. อธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปร	
	ตามปรากฏในวัตถุประสงค์	18

1. อธิบายลักษณะหรือสภาพของตัวแปร
2. อธิบายความสัมพันธ์แบบเกี่ยวข้อระหว่างตัวแปร
3. อธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปร
4. ข้อ 1 และ ข้อ 2
5. ข้อ 2 และ ข้อ 3
6. ข้อ 1 และ ข้อ 3
7. ข้อ 1, 2 และ 3

มิตินี้ 2 สาระทางการศึกษาของข้อความรู้

1. พื้นฐานทางการศึกษา

1.1 จิตวิทยาพัฒนาการ

1.1.1 พัฒนาการของเด็ก	19
1.1.2 พัฒนาการทางร่างกาย	20
1.1.3 พัฒนาการทางด้านสังคม	21
1.1.4 พัฒนาการทางด้านอารมณ์	22
1.1.5 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา	23
1.1.6 ความแตกต่างระหว่างบุคคล	24
1.1.7 ความแตกต่างระหว่างเพศ	25
1.1.8 อื่นๆ.....	26

1.2 จิตวิทยาการเรียนรู้

1.2.1 การรับรู้	27
1.2.2 การเรียนรู้	28
1.2.3 การถ่ายโยงการเรียนรู้	29
1.2.4 แรงจูงใจ/การเสริมแรง	30
1.2.5 ความสามารถทางกลไก	31
1.2.6 มโนทัศน์	32
1.2.7 พัฒนาการทางด้านภาษา	33
1.2.8 เซวาร์ปัญญา	34
1.2.9 ความคิดสร้างสรรค์	35
1.2.10 รูปแบบการเรียนรู้	36
1.2.11 อื่นๆ.....	37

1.3	พฤติกรรมมนุษย์	
1.3.1	บุคลิกภาพ	38
1.3.2	บทบาท	39
1.3.3	สมรรถภาพ	40
1.3.4	ความสนใจ	41
1.3.5	ทัศนคติ/ค่านิยม	42
1.3.6	ความเป็นผู้นำ	43
1.3.7	กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์	44
1.3.8	สุขภาพจิต	45
1.3.9	อื่นๆ.....	46
1.4	พื้นฐานด้านสังคม	
1.4.1	ปรัชญาการศึกษา	47
1.4.2	ประวัติการศึกษา	48
1.4.3	สังคมวิทยาการศึกษา	49
1.4.4	เศรษฐศาสตร์การศึกษา	50
1.4.5	ศาสนากับการศึกษา	51
1.4.6	การศึกษาเปรียบเทียบ	52
1.4.7	วิถีชีวิตของคนในสังคม	53
1.4.8	อื่นๆ.....	54
2.	ส่วนประกอบทางการศึกษาและการจัดการศึกษา	
2.1	หลักสูตร	55
2.1.1	จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	56
2.1.2	การสร้างหลักสูตร	57
2.1.3	การนำหลักสูตรไปใช้	58
2.1.4	การวิเคราะห์หลักสูตร	59
2.1.5	การประเมินหลักสูตร	60
2.1.6	อื่นๆ.....	61
2.2	ผู้เรียน(ลักษณะของผู้เรียน)	62
2.2.1	ภูมิหลัง	
2.2.1.1	ทางครอบครัว/ส่วนตัว	63
2.2.1.2	ทางปัญญา	64

2.2.2	พฤติกรรมกรเรียน	
2.2.2.1	ทางปัญญา	65
2.2.2.2	ใน/นอกชั้นเรียน	66
2.2.3	ค่านิยม/ทัศนคติ/ความคิดเห็น	67
2.2.4	คุณธรรม/จริยธรรม	68
2.2.5	ผลานามัย/สุขภาพ	69
2.2.6	บุคลิกภาพ	70
2.2.7	อื่นๆ.....	71
2.3	การจัดการศึกษา	72
2.3.1	กระบวนการบริหาร	73
2.3.1.1	นโยบาย	74
2.3.1.2	การจัดองค์การ/ โครงสร้างการบริหาร	75
2.3.1.3	การวางแผน	76
2.3.1.4	การนิเทศการศึกษา	77
2.3.1.5	การบริหารวิชาการ	78
2.3.1.6	การบริหารบุคคล	79
2.3.1.7	การบริหารการเงิน	80
2.3.1.8	การบริหารอาคารสถานที่	2
2.3.1.9	อื่นๆ.....	3
2.3.2	กระบวนการเรียนการสอน	4
2.3.2.1	การเตรียมการสอน	5
2.3.2.2	วิธีสอน	6
2.3.2.3	อุปกรณ์การสอน/สื่อการสอน	7
2.3.2.4	กิจกรรมการเรียนการสอน	8
2.3.2.5	การวัดและประเมินผล	9
2.3.2.6	กิจกรรมพิเศษ/ กิจกรรมเสริมหลักสูตร	10
2.3.2.7	การจัดสภาพแวดล้อม	11
2.3.2.8	แผนการสอน	12
2.3.2.9	คู่มือครู	13

2.3.2.10	แบบเรียน/ หนังสืออ่านประกอบ	14
2.3.2.11	แบบเรียนสำเร็จรูป/ ชุดการสอน/แบบฝึก	15
2.3.2.12	การสอนซ่อมเสริม	16
2.3.2.13	อื่น ๆ.....	17
2.4	เนื้อหา(Content)	18
2.5	ผลผลิตทางการศึกษา	
2.5.1	ผลสัมฤทธิ์	
2.5.1.1	ความรู้	19
2.5.1.2	ทัศนคติ	20
2.5.1.3	ทักษะ	21
2.5.1.4	บุคลิกภาพ	22
2.5.1.5	จริยธรรม	23
2.5.1.6	พละนาถมย	24
2.5.2	ความสูญเปล้าทางการศึกษา	25
2.5.3	การติดตามผล/สภานการรู้หนังสือ /สถิติการเรียนสำเร็จ	26
2.6	บริบททางการศึกษา	
2.6.1	ครู	27
2.6.1.1	ภูมิหลัง	28
2.6.1.2	สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน	29
2.6.1.3	ทัศนคติต่อวิชาชีน/ค่านิยม/ เจตคติ	30
2.6.1.4	บุคลิกภาพ	31
2.6.1.5	ขวัญและกำลังใจ/ ความพึงพอใจ	32
2.6.1.6	บทบาท	
	2.6.1.6.1 บทบาทภายใน โรงเรียน	33

	2.6.1.6.2	บทบาทในชุมชน /สังคม	34
	2.6.1.7	อื่นๆ.....	35
2.6.2	ผู้บริหาร		36
	2.6.2.1	ภูมิหลัง	37
	2.6.2.2	สมรรถภาพในการบริหาร	38
	2.6.2.3	ทัศนคติต่อวิชาชีพ/ค่านิยม	39
	2.6.2.4	บุคลิกภาพ	40
	2.6.2.5	ขวัญและกำลังใจ/ ความพึงพอใจ	41
	2.6.2.6	บทบาท	
		2.6.2.6.1 บทบาทภายใน โรงเรียน	42
		2.6.2.6.2 บทบาทต่อชุมชน /สังคม	43
	2.6.2.7	อื่นๆ.....	44
2.6.3	บุคลากรอื่นๆ		45
	2.6.3.1	ภูมิหลัง	46
	2.6.3.2	บทบาท	
		2.6.3.2.1 บทบาทในหน้าที่	47
		2.6.3.2.2 บทบาทในชุมชน /สังคม	48
	2.6.3.3	สมรรถภาพในการทำงาน	49
	2.6.3.4	ทัศนคติต่ออาชีพ/ค่านิยม/ เจตคติ	50
	2.6.3.5	บุคลิกภาพ	51
	2.6.3.6	ขวัญและกำลังใจ	52
	2.6.3.7	อื่นๆ.....	53
2.6.4	ผู้ปกครอง		54
	2.6.4.1	ภูมิหลัง	55

2.6.4.2	ความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ปกครองและนักเรียน	56
2.6.4.3	อื่นๆ.....	57
2.6.5	โรงเรียน/หน่วยงานอื่นๆ	58
2.6.5.1	ลักษณะทางกายภาพ	59
2.6.5.2	บทบาทในชุมชน/สังคม	60
2.6.5.3	การบริการของโรงเรียน	61
2.6.5.4	อื่นๆ.....	62
2.6.6	ชุมชน	63
2.6.7	อื่นๆ.....	64
3.	การวิจัยทางการศึกษา	65
3.1	การวิเคราะห์/สังเคราะห์งานวิจัย	
3.2	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	
3.3	เครื่องมือที่วัดด้านความรู้ความสามารถ	
3.4	เครื่องมือที่วัดด้านค่านิยม/เจตคติ	
3.5	เครื่องมือที่วัดด้านทักษะทางกายภาพ	
3.6	การให้แบบสอบถาม	
3.7	เครื่องมืออื่นๆ	
3.8	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	
3.9	อื่นๆ.....	
4.	การศึกษาโครงการ	66
5.	อื่นๆ.....	67

บริบทของข้อความรู้

มิตินที่ 3	ระดับการศึกษาของข้อความรู้	
ในระบบ	1. ก่อนประถมศึกษา	68
	2. ประถมศึกษา	69
	3. มัธยมศึกษา	70
	3.1 มัธยมศึกษาตอนต้น	
	3.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย	

	4. อุดมศึกษา	71	
	4.1 อนุปริญญา/ปริญญาตรี		
	4.2 สูงกว่าปริญญาตรี		
นอกระบบ	5. การศึกษาแม่และเด็ก	72	
	6. กิจกรรมองค์การเยาวชน/เยาวชน	73	
	7. การศึกษาผู้ใหญ่	74	
	8. การศึกษาชุมชนหรือพัฒนาชุมชน	75	
	9. การศึกษาจัดพิเศษและการศึกษาต่อเนื่อง	76	
	10. ไม่เกี่ยวกับระดับใดโดยเฉพาะ	77	
	11. การศึกษาสตรี	78	
	12. อื่นๆ.....	79	
มิตินี้ 4	วิชาที่เกี่ยวข้อง		
	1. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	80	
	2. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	2	บัตรที่ 3
	3. กลุ่มทักษะ	3	
	4. กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ	4	
	5. คณิตศาสตร์	5	
	6. วิทยาศาสตร์	6	
	7. ภาษาไทย	7	
	8. ภาษาต่างประเทศ	8	
	9. สังคมศึกษา	9	
	10. พลานามัย	10	
	10.1 พลศึกษา		
	10.2 สุขศึกษา		
	11. ศิลปศึกษา	11	
	12. การงาน	12	
	13. วิชาอาชีพ	13	
	14. กิจกรรมแนะแนวหรือสอนซ่อมเสริม	14	
	15. ดนตรีศึกษา	15	
	16. จริยศึกษา	16	

	17. วิชาการศึกษา	17	
	18. สถิติศาสตร์	18	
	19. วิธีวิทยาการวิจัย	19	
	20. การวัดและประเมินผล	20	
	21. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	21	
	22. พยาบาลศึกษา	22	
	23. อื่นๆ.....	23	
	24. ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาใด	24	
มิตที่ 5	แหล่งของข้อมูล		
	1. นักเรียน/นิสิตนักศึกษา	25	26
	2. ครู/อาจารย์	27	
	3. ผู้บริหาร	28	
	4. ศึกษานิเทศก์	29	
	5. ผู้ปกครอง	30	
	6. นักการศึกษา	31	
	7. นักวิจัย	32	
	8. พยาบาล/ผู้ป่วย	33	
	9. เอกสาร		
	9.1 หลักสูตร	34	
	9.2 แบบเรียน	35	
	9.3 รายงานการวิจัย	36	
	9.4 อื่นๆ.....	37	
	10. อื่นๆ.....	38	
มิตที่ 6	หน่วยงานของประชากรที่ศึกษา		
	1. สังกัด		
	1.1 ทบวงมหาวิทยาลัย	39	
	1.2 กรมสามัญศึกษา	40	
	1.3 สำนักงานการประถมศึกษา	41	
	1.4 กรมอาชีวศึกษา	42	

1.5	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน		43
1.6	กรมการฝึกหัดครู		44
1.7	กรมการศึกษานอกโรงเรียน		45
1.8	กรุงเทพมหานคร		46
1.9	กระทรวงสาธารณสุข		47
1.10	กระทรวงมหาดไทย		48
1.11	ไม่สามารถระบุได้		49
1.12	อื่นๆ.....		50
2.	พื้นที่ที่ศึกษา		
2.1	ทั่วประเทศ	2.2 กรุงเทพมหานคร	51 52
ภาคกลาง			
2.3	นครปฐม	2.4 นนทบุรี	53 54
2.5	ปทุมธานี	2.6 สมุทรปราการ	55 56
2.7	สมุทรสาคร	2.8 ราชบุรี	57 58
2.9	กาญจนบุรี	2.10 ประจวบคีรีขันธ์	59 60
2.11	เพชรบุรี	2.12 สมุทรสงคราม	61 62
2.13	สุพรรณบุรี	2.14 ฉะเชิงเทรา	63 64
2.15	จันทบุรี	2.16 ชลบุรี	65 66
2.17	ตราด	2.18 นครนายก	67 68
2.19	ปราจีนบุรี	2.20 ระยอง	69 70
2.21	ลพบุรี	2.22 ชัยนาท	71 72
2.23	พระนครศรีอยุธยา	2.24 สระบุรี	73 74
2.25	สิงห์บุรี	2.26 อ่างทอง	75 76
ภาคเหนือ			
2.27	อุทัยธานี	2.28 พิชณุโลก	77 78
2.29	กำแพงเพชร	2.30 ตาก	79 80
2.31	นครสวรรค์	2.32 นิจิตร	2 3 บัตรที่ 4
2.33	เพชรบูรณ์	2.34 สุโขทัย	4 5
2.35	อุตรดิตถ์	2.36 เชียงใหม่	6 7
2.37	เชียงราย	2.38 น่าน	8 9
2.39	พะเยา	2.40 แพร่	10 11

2.41 แม่ฮ่องสอน	2.42 ลำปาง	12	13
2.43 ลำพูน		14	
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
2.44 อุดรธานี	2.45 ขอนแก่น	15	16
2.46 เลย	2.47 สกลนคร	17	18
2.48 หนองคาย	2.49 อุบลราชธานี	19	20
2.50 กาฬสินธุ์	2.51 นครพนม	21	22
2.52 มุกดาหาร	2.53 มหาสารคาม	23	24
2.54 ยโสธร	2.55 ร้อยเอ็ด	25	26
2.56 นครราชสีมา	2.57 ชัยภูมิ	27	28
2.58 บุรีรัมย์	2.59 ศรีสะเกษ	29	30
2.60 สุรินทร์		31	
ภาคใต้			
2.61 ยะลา	2.62 นราธิวาส	32	33
2.63 ปัตตานี	2.64 สตูล	34	35
2.65 สงขลา	2.66 ชุมพร	36	37
2.67 นครศรีธรรมราช	2.68 พัทลุง	38	39
2.69 สุราษฎร์ธานี	2.70 ภูเก็ต	40	41
2.71 กระบี่	2.72 ตรัง	42	43
2.73 พังงา	2.74 ระนอง	44	45
2.75 ไม่สามารถระบุได้		46	
มิตีที่ 7 ประเภทของข้อมูล			
1.	ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นทั่วไป	47	
2.	ข้อมูลในลักษณะการประเมินสภาพ หรือ พฤติกรรมตาม การรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง	48	
3.	ข้อมูลในลักษณะผลการประเมินสภาพจริง หรือ พฤติกรรมจริง โดยผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัย	49	
4.	ข้อมูลสภาพจริง/พฤติกรรมจริง	50	
5.	ข้อมูลที่ได้จากคอมพิวเตอร์	51	

วิธีการศึกษาข้อความรู้

<p>มิตที่ 8</p> <p>ประเภทของการวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การวิจัยบริสุทธิ์ 2. การวิจัยประยุกต์ 3. การวิจัยประดิษฐ์ 4. การวิจัยเชิงประเมิน 	<p>52</p>
<p>มิตที่ 9</p> <p>ประเภทของระเบียบวิธีวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. วิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ 2. การศึกษาเฉพาะกรณี 3. วิธีวิจัยเชิงบรรยาย <ol style="list-style-type: none"> 3.1 วิจัยเชิงสำรวจ 3.2 วิจัยเอกสาร 3.3 วิจัยสนาม 4. วิธีวิจัยกึ่งทดลอง/เชิงทดลอง 	<p>53</p>
<p>มิตที่ 10</p> <p>เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสอบถาม 2. แบบสัมภาษณ์ 3. แบบสำรวจรายการ 4. แบบวิเคราะห์งาน 5. แบบสังเกตพฤติกรรม 6. แบบสอบ 7. แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ 8. แบบวัดทัศนคติ 9. เครื่องมือวัดทางกายภาพ 10. อื่นๆ..... 	<p>54</p> <p>55</p> <p>56</p> <p>57</p> <p>58</p> <p>59</p> <p>60</p> <p>61</p> <p>62</p> <p>63</p>
<p>มิตที่ 11</p> <p>กาลของข้อความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อดีต 2. ปัจจุบัน 	<p>64</p>

3. อนาคต
4. อดีต และ ปัจจุบัน
5. ปัจจุบัน และ อนาคต
6. อดีต ปัจจุบัน และ อนาคต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือการใช้แบบวิเคราะห์ลักษณะข้อความรู้ของงานวิจัยทางการศึกษา

ในการวิเคราะห์งานวิจัยเพื่อจำแนกลักษณะของข้อความรู้ในมิติต่าง ๆ นั้น มีหลักในการพิจารณา ดังนี้

มิติที่ 1 ประเภทของข้อความรู้

เป็นการจำแนกข้อความรู้ตามลักษณะของการอธิบายเกี่ยวกับตัวแปร ซึ่งจะพิจารณา 3 ลักษณะ หรือ 3 ประเภท ในการวิเคราะห์ประเภทของข้อความรู้นี้จะวิเคราะห์ 2 แห่ง คือ (1) ประเภทของข้อความรู้ ตามปรากฏในชื่อเรื่อง และ (2) ประเภทของข้อความรู้ ตามปรากฏในวัตถุประสงค์

ประเภทที่ 1 เป็นข้อความรู้ที่อธิบายลักษณะหรือสภาพของตัวแปร

งานวิจัยลักษณะนี้เป็นการศึกษาสภาพหรือลักษณะของตัวแปร ซึ่งอาจจะมีตัวเดียวหรือหลายตัวก็ได้ มักจะมีค่าเหล่านี้ปรากฏอยู่ เช่น

การสำรวจ ...

ความคิดเห็น (ของใครต่อสิ่งใด) ...

การวิเคราะห์ (อะไรสักอย่างหนึ่งที่ไม่ใช่ลักษณะความสัมพันธ์) ...

สภาพและปัญหาของ ... เป็นต้น

ตัวอย่าง การวางแผนการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน : การศึกษาเฉพาะกรณี

บทบาทของพยาบาลวิชาชีพในงานสาธารณสุขมูลฐาน ตามการรายงานของพยาบาลที่ปฏิบัติงาน ในโรงพยาบาลชุมชน ภาคใต้

ความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลที่อยู่นอกโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท เกี่ยวกับหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชน

1. อธิบายลักษณะหรือสภาพของตัวแปร

งานวิจัยลักษณะนี้เป็นการศึกษาสภาพหรือลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ถ้าศึกษาตัวแปรหลายตัวก็จะเป็นตัวแปรในระดับเดียวกัน มักจะมีค่าเหล่านี้ปรากฏอยู่ เช่น

การสำรวจ.....

ความคิดเห็น (ของใครต่อสิ่งใด).....

การวิเคราะห์ (อะไรสักอย่างหนึ่งที่ไม่ใช่ลักษณะความสัมพันธ์).....

สภาพและปัญหาของ..... เป็นต้น

ตัวอย่าง " การวางแผนการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน : การศึกษาเฉพาะกรณี "

" บทบาทของพยาบาลวิชาชีพในงานสาธารณสุขมูลฐาน ตามการรายงานของ
พยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ภาคใต้ "

" ความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมระดับตำบลที่อยู่นอกโครงการโรงเรียน
มัธยมเพื่อพัฒนาชนบท เกี่ยวกับหน้าที่ของครูและโรงเรียนในการพัฒนาชุมชน "

ประเภทที่ 2 เป็นข้อความรู้ที่อธิบายความสัมพันธ์แบบเกี่ยวข้อระหว่างตัวแปร มี 2
แบบ คือ

2.1 การศึกษาเปรียบเทียบ เป็นการเปรียบเทียบตัวแปรหนึ่งกับตัวแปร
อื่นๆ โดยไม่มีตัวแปรใดเป็นตัวแปรจัดกระทำ(ตัวแปรทดลอง)เลย มักจะมีคำว่า "เปรียบเทียบ"
ปรากฏอยู่

ตัวอย่าง การเปรียบเทียบลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ตามความคิดเห็นของ นิสิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ที่มีลักษณะเชิงสัทธัตต่างกัน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียน
การสอนซ่อมเสริมวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 8

2.2 การศึกษาความสัมพันธ์ เป็นการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
หนึ่งกับตัวแปรอื่นๆ มักจะมีคำว่า " ความสัมพันธ์ระหว่าง (อะไร) กับ (อะไร) "

" ความสอดคล้องของ (อะไร) กับ (อะไร) "

" ความเกี่ยวข้อระหว่าง (สิ่งนี้) กับ (สิ่งนั้น) " เป็นต้น

ตัวอย่าง ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจลักษณะของความรู้ทางวิทยาศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ความสอดคล้องของงบประมาณจัดซื้อสื่อการสอนกับความต้องการของครูในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ประเภทที่ 3 เป็นข้อความรู้ที่อธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปรมี 2 แบบคือ

3.1 เป็นการศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรหนึ่งกับตัวแปรอื่นๆ โดยมีตัวแปร
อิสระอย่างน้อยหนึ่งตัว เป็นตัวแปรทดลองหรือจัดกระทำได้ (Active Variable)

ตัวอย่าง การเปรียบเทียบคะแนนวิชาช่างไม้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สอง ระหว่างการ
สอนโดยใช้สไลด์เทป กับการสอนด้วยการสาธิต

ผลของการอยู่ในกลุ่ม สภาวะนิรนาม และการกระตุ้นจากการกระทำที่มีต่อความก้าว
ร้าวของนักเรียนชายในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3.2 เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งไม่มีตัวแปรจัดกระทำ
แต่มีค่าที่แสดงถึงทิศทางของความสัมพันธ์แบบเป็นเหตุเป็นผลปรากฏอยู่ เช่น

ผล (ของตัวแปรนี้) ต่อ (ตัวแปรอื่นๆ) ...

อิทธิพล (ของตัวแปรหนึ่ง) ที่มีต่อ (ตัวแปรหนึ่ง) ...

การทำงาน (ตัวแปรหนึ่ง) จาก (ตัวแปรหนึ่ง)

ตัวอย่าง   การทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์โดยองค์ประกอบคัดสรรที่เป็นลักษณะของนักเรียน
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามคิสิกห้าตามคำรายงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 6

มิตีที่ 2   สาระทางการศึกษาของข้อความรู้

เป็นการจำแนกข้อความรู้ที่วิจัยว่าเป็นสาระเกี่ยวกับเรื่องใดทางการศึกษา โดยพิจารณาจากคำสำคัญที่ปรากฏในชื่อของงานวิจัยนั้นๆ ในกรณีที่ชื่อของงานวิจัยไม่ชัดเจนพอที่จะจำแนกให้พิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมจากรายงานการวิจัย โดยสาระทางการศึกษานี้ แบ่งเป็น 5 ด้านคือ

1.   พื้นฐานทางการศึกษา

เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นของการศึกษา หรือเป็นพื้นฐานของวิชาการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในวิชาการศึกษาลึกซึ้งขึ้น โดยพิจารณาในด้านของ

1.1 จิตวิทยาพัฒนาการ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับการพัฒนาและการเติบโตของมนุษย์ตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิจนถึงวัยชรา (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์, 2528: 20) โดยพิจารณาด้าน

1.1.1 พัฒนาการของเด็ก เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับการพัฒนาของเด็กในด้านต่างๆทั้งร่างกายและจิตใจ

1.1.2 พัฒนาการทางร่างกาย เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับการพัฒนาที่เกี่ยวกับรูปร่างลักษณะทางกายที่มองเห็นหรือปรากฏ ได้แก่ ลักษณะความสูง เตี้ย อ้วน ผอม เป็นต้น

1.1.3 พัฒนาการทางด้านอารมณ์ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับการพัฒนาที่เกี่ยวกับลักษณะความรู้สึกลึกต่างๆที่เกิดขึ้นทางจิตใจ ได้แก่ อารมณ์ดีใจ เสียใจ เป็นต้น

1.1.4 พัฒนาการทางด้านสังคม เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับการพัฒนาการในสังคม ความเป็นอยู่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ค่านิยม ทศนคติ ความสนใจ ความเชื่อ

1.1.5 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับพัฒนาการทางสมรรถภาพของสมอง เช่น ความคิด ความจำ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การปรับตัว

1.1.6 ความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับบุคคลที่มีความแตกต่างกัน อาจเป็นความแตกต่างในด้านสติปัญญา พื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู สภาพแวดล้อมในครอบครัว เป็นต้น

1.1.7 ความแตกต่างระหว่างเพศ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับความแตกต่างในด้านต่างๆของบุคคลที่มีเพศต่างกัน

1.2 จิตวิทยาการเรียนรู้ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล อันมีผลเนื่องมาจากการได้รับประสบการณ์ (ประดินันท์ อูปรมัย, 2528: 121) โดยพิจารณาตาม

1.2.1 การรับรู้ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับการแปลความหมายหรือการตีความต่อสิ่งเร้าของอวัยวะรับสัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งห้าส่วน ได้แก่ หู ตา จมูก ลิ้น และผิวหนัง และการตีความนี้มักอาศัยประสบการณ์เดิม (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์, 2528: 33)

1.2.2 การเรียนรู้ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับกระบวนการที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อันเป็นผลจากการได้รับประสบการณ์หรือการฝึกฝน (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์, 2528: 126)

1.2.3 การถ่ายโยงการเรียนรู้ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับการส่งผลการเรียนรู้จากการเรียนงานหนึ่งไปยังการเรียนงานอีกอย่างหนึ่ง (ประดินันท์ อูปรมัย, 2528: 125)

1.2.4 แรงจูงใจ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับเรื่องของแรงจูงใจ อันเป็นสิ่งที่เกิดภายในร่างกาย ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ทศนคติ ลักษณะนิสัย เป็นต้น

1.2.5 ความสามารถทางกลไก เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับความสามารถในการใช้อวัยวะต่างๆของร่างกาย

1.2.6 มโนทัศน์ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับการเข้าใจในประเภทของสิ่งต่างๆได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์, 2528: 234)

1.2.7 พัฒนาการทางด้านภาษา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับพัฒนาการที่เกิดจากการเรียนรู้ด้านภาษา

1.2.8 เซาว์ปัญญา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับความสามารถทางสมองของบุคคลในการเรียนรู้สิ่งต่างๆที่แวดล้อมตนอยู่ (ประดินันท์ อูปรมัย, 2525: 139)

1.2.9 ความคิดสร้างสรรค์ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับเรื่องของการความคิดสร้างสรรค์ของบุคคล

1.2.10 รูปแบบการเรียน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับรูปแบบหรือลักษณะที่ใช้ปฏิบัติในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ

1.2.11 อื่นๆ ได้แก่ งานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับการควบคุมตนเอง การควบคุมสิ่งเร้า เป็นต้น

1.3 พฤติกรรมมนุษย์ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับการกระทำหรือการแสดงออกทุกอย่างของมนุษย์ (ประดินันท์ อูปรมัย, 2525: 65) โดยจำแนกเป็นด้าน

1.3.1 บุคลิกภาพ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับลักษณะส่วนรวมของบุคคลแต่ละคน อันเป็นแนวทางในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น ความรู้สึกนึกคิด ความนับถือตัวเอง ความสามารถ กริยาท่าทาง แรงจูงใจ เป็นต้น

1.3.2 บทบาท เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับการแสดงออกของบุคคลในสถานะต่างๆ เช่น บทบาทของผู้สูงอายุในชุมชน เป็นต้น

1.3.3 สมรรถภาพ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับเรื่องความสามารถของมนุษย์ในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

1.3.4 ความสนใจ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับความรู้สึกที่ดีของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

1.3.5 ทศนคติ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับความคิด ความเข้าใจ ความเห็น ความรู้สึก และความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์เป็นอย่างไรไป อันมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นๆ

ค่านิยม เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือสถานการณ์หรือการกระทำใดๆ โดยการประเมินสิ่งเหล่านั้นเป็นคุณค่าออกมา

1.3.6 ความเป็นผู้นำ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับลักษณะของคนในด้านความเป็นผู้นำ

1.3.7 กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของบุคคลเมื่ออยู่รวมกันเป็นกลุ่ม

1.3.8 สุขภาพจิต เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

1.3.9 อื่นๆ ได้แก่ งานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับความมั่นใจ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เป็นต้น

1.4 พื้นฐานด้านสังคม เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับเรื่องของศาสตร์อื่นที่อันเป็นพื้นฐานด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยพิจารณาในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.4.1 ปรัชญาการศึกษา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับแนวความคิดอุดมคติ นโยบาย หรือเป้าหมายในการจัดการศึกษา เช่น การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายทางการศึกษา เป็นต้น

1.4.2 ประวัติการศึกษา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการศึกษาและการจัดการศึกษาในอดีต โดยเน้นเรื่องหลักสูตรและการสอน เช่น สภาพการจัดการศึกษาในอดีต เป็นต้น

1.4.3 สังคมวิทยาการศึกษา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับความรู้ความ สัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ การอยู่ร่วมกันในสังคม และบทบาทของสถาบันต่างๆในสังคม ทั้งนี้เพื่อนำ ไปใช้ในการจัดการศึกษา

1.4.4 เศรษฐศาสตร์การศึกษา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับการวางแผน การวางแผนการศึกษา วางแผนพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ โดยพิจารณา ในด้านเศรษฐศาสตร์

1.4.5 ศาสนากับการศึกษา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับการจัดการ ศึกษา การวางแผนการศึกษา และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับศาสนา

1.4.6 การศึกษาเปรียบเทียบ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับการเปรียบเทียบวิธีการจัดการศึกษาของประเทศต่างๆว่ามีข้อดีข้อเสียอย่างไร เหมาะกับสภาพชีวิตและสังคม ของเราหรือไม่

1.4.7 วิถีชีวิตของคนในสังคม เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับการดำรง ชีวิตของคนในสังคม และอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างๆต่อการดำรงชีวิต

1.4.8 อื่นๆ ได้แก่ งานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับกฎหมายครู วัฒนธรรม มโนทัศน์ทางจริยธรรมในเพลงไทยสมัยนิยม เป็นต้น

2. ส่วนประกอบทางการศึกษาและการจัดการศึกษา

เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆทางการศึกษาและการจัดการ ศึกษาอันได้แก่

2.1 หลักสูตร เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับเรื่องของหลักสูตรในลักษณะรวมๆ ไม่เฉพาะเจาะจงว่าเป็นสาระในเรื่องใด เช่น การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตร 2503 และหลักสูตร 2521 เป็นต้น แต่ถ้าจะพิจารณาในราย ละเอียดที่ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร อาจแบ่งได้เป็น

2.1.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร พิจารณาได้จากชื่อของงานวิจัยนั้นจะมีคำสำคัญ "จุดมุ่งหมายของหลักสูตร"

2.1.2 การสร้างหลักสูตร เป็นงานวิจัยที่ศึกษาสาระเกี่ยวกับการสร้าง หลักสูตรขึ้นมาใหม่ หรือการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น พิจารณาจากชื่อของงานวิจัยนั้นจะมี คำสำคัญ "การสร้างหลักสูตร" "การปรับปรุงหลักสูตร" ซึ่งการสร้างหลักสูตรนี้จะพิจารณาทั้งใน ด้านหลักสูตรระยะสั้น เช่น หลักสูตรฝึกอบรม และหลักสูตรระยะยาว เช่น หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เป็นต้น

2.1.3 การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ หรือการใช้หลักสูตร อาจเป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการใช้หลักสูตรก็ได้ มักจะมีคำสำคัญ "การใช้หลักสูตร" "การนำหลักสูตรไปใช้"

2.1.4 การวิเคราะห์หลักสูตร เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร มักจะมีคำสำคัญ "การวิเคราะห์หลักสูตร"

2.1.5 การประเมินหลักสูตร เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร นับตั้งแต่เอกสารหลักสูตร การใช้หลักสูตร สัมฤทธิผลของหลักสูตร และระบบหลักสูตร มักจะมีคำสำคัญ "การประเมินหลักสูตร"

2.2 ผู้เรียน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับลักษณะโดยส่วนรวมของผู้เรียน เช่น ลักษณะของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นต้น และศึกษาลักษณะบางด้านของผู้เรียน จำแนกได้เป็น

2.2.1 ภูมิหลัง แบ่งเป็น

2.2.1.1 ภูมิหลังทางครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพ บิดามารดา รายได้ การศึกษา ลำดับที่เกิด เพศ เป็นต้น

2.2.1.2 ภูมิหลังทางปัญญา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับผู้เรียน ในด้านความสามารถทางปัญญา IQ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

2.2.2 พฤติกรรมการเรียน แบ่งเป็น

2.2.2.1 พฤติกรรมทางปัญญา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับการแสดงออกหรือพฤติกรรมของผู้เรียน อันเนื่องมาจากความสามารถทางสติปัญญา เช่น ความสามารถด้านเหตุผลเชิงถ้อยคำ ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นต้น

2.2.2.2 พฤติกรรมใน/นอกชั้นเรียน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียน เช่น ความตั้งใจเรียน ความมีวินัย การก่อกวนในชั้นเรียน เป็นต้น

2.2.3 ค่านิยม/ทัศนคติ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับค่านิยม ทัศนคติ หรือ ความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของผู้เรียน

2.2.4 คุณธรรม/จริยธรรม เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับคุณธรรม หรือ จริยธรรมของผู้เรียน เช่น พฤติกรรมจริยธรรมของนักเรียน เป็นต้น

2.2.5 พละนามัย/สุขภาพ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับผู้เรียนในด้าน พละนามัย หรือสุขภาพ เช่น สุขภาพของนักเรียนในโครงการสุขศึกษา เป็นต้น

2.2.6 บุคลิกภาพ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้เรียน

2.3 การจัดการศึกษา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาโดย พิจารณาในส่วนรวม เช่น ทัศนคติของนักการศึกษาต่อการจัดประสบการณ์ในการศึกษาภาคบังคับ

พ.ศ. 2534 เป็นต้น แต่ถ้าพิจารณาในสาระย่อยแล้ว แบ่งได้เป็น

2.3.1 กระบวนการบริหาร เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับการบริหารในด้าน

2.3.1.1 นโยบาย เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับตัวแปรด้านนโยบายในการบริหาร

2.3.1.2 การจัดองค์การ/โครงสร้างการบริหาร เช่น โครงสร้างการบริหารในมหาวิทยาลัยเอกชน ... เป็นต้น

2.3.1.3 การวางแผน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับตัวแปรในด้านการวางแผนสำหรับการบริหาร เช่น การวางแผนการดำเนินงานกลุ่มโรงเรียน ... เป็นต้น

2.3.1.4 การนิเทศการศึกษา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับการนิเทศ ทั้งที่เป็นการนิเทศการศึกษาทั่วไป หรือการนิเทศการสอนในวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2.3.1.5 การบริหารงานวิชาการ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับการบริหารงานด้านวิชาการ เช่น บทบาทของกลุ่มโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เป็นต้น

2.3.1.6 การบริหารงานบุคคล เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับการบริหารงานในด้านบุคลากร

2.3.1.7 การบริหารการเงิน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับการบริหารในด้านการเงิน

2.3.1.8 การบริหารอาคารสถานที่ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับการบริหารงานในด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

2.3.2 กระบวนการเรียนการสอน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับเรื่องเรียนการสอน เช่น ปัญหาการสอนทักษะแผนที่ เป็นต้น และถ้าพิจารณาในสาระย่อย แบ่งเป็น

2.3.2.1 การเตรียมการสอน

2.3.2.2 วิธีสอน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับตัวแปรในด้านวิธีสอน เช่น การเปรียบเทียบวิธีสอน 2 วิธี เป็นต้น

2.3.2.3 อุปกรณ์การสอน/สื่อการสอน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับตัวแปรในด้านอุปกรณ์การสอน สื่อการสอน เช่น ผลของรูปภาพแบบต่างๆที่มีต่อความคงทนในการเรียนรู้ของเด็กเรียนซ้ำ เป็นต้น

2.3.2.4 กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆที่ครูจัดหรือเกิดขึ้นในห้องเรียนขณะทำการเรียนการสอน เช่น การปฏิบัติ

จริงในการฝึกปฏิบัติด้านการทำงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียน ป.6 เป็นต้น

2.3.2.5 การวัดและการประเมินผล เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับการวัดผลหรือการประเมินผล เช่น ปัญหาในการสร้างแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครู เป็นต้น

2.3.2.6 กิจกรรมพิเศษ/กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นงานวิจัยที่มีสาระเกี่ยวกับกิจกรรมซึ่งไม่กำหนดไว้เป็นกิจกรรมหลักในหลักสูตร แต่จัดเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในหลายด้าน เช่น กิจกรรมนักศึกษา กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียน เป็นต้น

2.3.2.7 การจัดสภาพแวดล้อม เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับการจัดสภาพในห้องเรียน หรือในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนการสอน

2.3.2.8 แผนการสอน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับแผนการสอน อาจเป็นการทำแผนการสอน หรือการให้แผนการสอนของครู

2.3.2.9 คู่มือครู เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับคู่มือครู อาจเป็นการวิเคราะห์คู่มือครู หรือการนำคู่มือครูมาใช้

2.3.2.10 แบบเรียน/หนังสืออ่านประกอบ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับเรื่องแบบเรียน หรือหนังสือที่ใช้ประกอบการเรียน อาจเป็นการวิเคราะห์คุณค่าของหนังสือหรือลักษณะทางกายภาพ เช่น รูปแบบการพิมพ์ การเรียงลำดับเนื้อหา เป็นต้น

2.3.2.11 แบบเรียนสำเร็จรูป/ชุดการสอน/แบบฝึก เป็นงานวิจัยที่มีสาระเกี่ยวกับเรื่องวิธีการศึกษาด้วยตนเองโดยใช่ แบบเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอน บทเรียนแบบโปรแกรม หรือแบบฝึก ฯลฯ อาจเป็นการวิเคราะห์คุณค่า การเปรียบเทียบชุดการสอน 2 แบบ หรือศึกษาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในการใช้แบบเรียนสำเร็จรูปหรือแบบฝึก

2.3.2.12 การสอนซ่อมเสริม เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดเพิ่มเติมให้แก่ผู้เรียนที่เรียนอ่อน ได้แก่การสอนซ่อม และการสอนเสริม เช่น การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนซ่อมโดยครูสอนเองกับเพื่อนช่วยสอน เป็นต้น

2.4 เนื้อหา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับเนื้อหาในศาสตร์นั้นๆ หรือเป็นส่วน of ความรู้ที่จะไปขยายในศาสตร์นั้นๆ โดยตรง ไม่เกี่ยวกับกระบวนการทางการศึกษา เช่น การเปรียบเทียบความเร็วต้นในการว่ายน้ำ โดยใช่ท่าตั้งต้นต่างกัน หรือ เปรียบเทียบผลของการให้ออกซิเจนด้วยวิธีต่างกันก่อนการดูดเสมหะต่อระดับออกซิเจนในเลือดแดงของผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจแบบเปิด เป็นต้น

2.5 ผลผลิตทางการศึกษา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ภายหลังจากที่ผ่านกระบวนการทางการศึกษาแล้ว โดยพิจารณาในด้านต่างๆ คือ

2.5.1 ผลสัมฤทธิ์ ด้าน

2.5.1.1 ความรู้ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ใน ด้านความรู้ ความคิด และความสามารถในการแก้ปัญหาของผู้เรียน

2.5.1.2 ทักษะ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทาง ด้านที่เกี่ยวกับจิตใจ ได้แก่ ทักษะ ค่านิยม ความสนใจ ความซาบซึ้ง เป็นต้น

2.5.1.3 ทักษะ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในด้าน ทักษะการเคลื่อนไหว หรือการใช้วัยวะต่างๆของร่างกาย

2.5.1.4 บุคลิกภาพ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับบุคลิกภาพ ของผู้เรียนอันเป็นผลจากการผ่านกระบวนการทางการศึกษา

2.5.1.5 จริยธรรม เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับผู้เรียนใน ด้านจริยธรรมอันเป็นผลจากการผ่านกระบวนการทางการศึกษา

2.5.1.6 พลานามัย เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับสุขภาพ พลานามัยของผู้เรียนอันเป็นผลจากการผ่านกระบวนการทางการศึกษา

2.5.2 ความสูญเสียทางการศึกษา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับผู้เรียน ที่ไม่สามารถเรียนได้จนจบหลักสูตร ทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณ และค่าใช้จ่ายในการศึกษาไป โดยเปล่าประโยชน์ ได้แก่ สาเหตุการออกกลางคันของนิสิตนักศึกษา การใช้เวลาในการศึกษานานกว่าที่กำหนดในหลักสูตรปกติ เป็นต้น

2.5.3 การติดตามผล เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับการติดตามผู้ที่สำเร็จ การศึกษาไปแล้วว่าสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษานั้นไปใช้ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร ผู้ที่สำเร็จ การศึกษาไปแล้วส่วนใหญ่มิงานทำหรือไม่ เป็นต้น

สถานการณ์รู้หนังสือ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับการติดตามผู้ที่ สำเร็จการศึกษาไปเป็นเวลานานแล้วว่า ยังมีความรู้ในสิ่งที่เรียนไปหรือไม่ เช่น สถานการณ์รู้ หนังสือของผู้ที่จบชั้นป.6 มาเป็นเวลา 1-8 ปีแล้ว เป็นต้น

สถิติการเรียนสำเร็จ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับผู้เรียนที่ เข้ารับการศึกษา โดยศึกษาในด้านของสถิติการเข้าเรียน และการสำเร็จการศึกษา เพื่อดูอัตรา การเรียนสำเร็จ

2.6 บริบททางการศึกษา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับบุคคลหรือสถานแวด ล้อมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการศึกษา อันจะช่วยให้กระบวนการทางการศึกษาดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

2.6.1 ครู เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับตัวครู หรือลักษณะของครูโดย
ส่วนรวม และถ้าพิจารณาในสาระย่อย แบ่งออกเป็น

2.6.1.1 ภูมิหลัง เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับภูมิหลังของครู
เช่น เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประวัติการทำงาน เป็นต้น

2.6.1.2 สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะ
เกี่ยวกับสมรรถภาพในการทำงานของครู ทั้งในด้านการสอน และหน้าที่อื่นๆ

2.6.1.3 ทักษะหรือเจตคติต่อวิชาชีพ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะ
เกี่ยวกับทัศนคติ เจตคติของครูที่มีต่อวิชาชีพของตน

2.6.1.4 บุคลิกภาพ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับบุคลิกภาพ
ของครู

2.6.1.5 ขวัญและกำลังใจ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับขวัญ
กำลังใจ หรือความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู อันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.6.1.6 บทบาท เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับบทบาทของครู
โดยแยกพิจารณาเป็น

2.6.1.6.1 บทบาทในหน้าที่ ได้แก่ บทบาทตามหน้าที่
ของครูที่ต้องปฏิบัติภายในโรงเรียน เช่น ด้านการสอน การอบรมนักเรียน เป็นต้น

2.6.1.6.2 บทบาทต่อชุมชนและสังคม เช่น บทบาทใน
การพัฒนาชุมชน เป็นต้น

2.6.2 ผู้บริหาร เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับผู้บริหาร หรือลักษณะของ
ผู้บริหารโดยส่วนรวม และถ้าพิจารณาในสาระย่อย แบ่งออกเป็น

2.6.2.1 ภูมิหลัง เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้
บริหาร เช่น เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประวัติการทำงาน เป็นต้น

2.6.2.2 สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะ
เกี่ยวกับสมรรถภาพหรือความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ทั้งในด้านการบริหาร และ
หน้าที่อื่นๆ

2.6.2.3 ทักษะหรือเจตคติต่อวิชาชีพ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะ
เกี่ยวกับทัศนคติ เจตคติของผู้บริหารที่มีต่อวิชาชีพของตน

2.6.2.4 บุคลิกภาพ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับบุคลิกภาพ
ของผู้บริหาร

2.6.2.5 ขวัญและกำลังใจ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับขวัญ
กำลังใจหรือความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร อันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.6.2.6 บทบาท เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหาร โดยแยกพิจารณาเป็น

2.6.2.6.1 บทบาทในหน้าที่ ได้แก่ บทบาทตามหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องปฏิบัติภายในโรงเรียน เช่น การบริหารบุคลากรภายในโรงเรียน เป็นต้น

2.6.1.6.2 บทบาทต่อชุมชนและสังคม เช่น บทบาทในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นต้น

2.6.3 บุคลากรอื่นๆ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับลักษณะของบุคลากรทางการศึกษา อันได้แก่ บุคลากรสายสนับสนุน และบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา โดยพิจารณาในสาระย่อย ดังนี้

2.6.3.1 ภูมิหลัง เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับภูมิหลังของบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา ซึ่งไม่ใช่ครูหรือผู้บริหาร เช่น เพศ ระดับการศึกษา อายุ ประวัติการทำงาน เป็นต้น

2.6.3.2 สมรรถภาพในการปฏิบัติงาน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับสมรรถภาพหรือความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรอื่นๆ

2.6.3.3 ทักษะหรือเจตคติต่อวิชาชีพ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับทักษะหรือเจตคติของบุคลากรอื่นๆ ที่มีต่อหน้าที่การงาน หรืออาชีพของตน

2.6.3.4 บุคลิกภาพ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับบุคลิกภาพของบุคลากรอื่นๆ

2.6.3.5 ขวัญและกำลังใจ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับขวัญกำลังใจ หรือความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรอื่นๆ อันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.6.3.6 บทบาท เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับบทบาทของบุคลากรอื่นๆ โดยแยกพิจารณาเป็น

2.6.3.6.1 บทบาทในหน้าที่ ได้แก่ บทบาทในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ภายในสถานศึกษา

2.6.3.6.2 บทบาทต่อชุมชนและสังคม

2.6.4 ผู้ปกครอง เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับลักษณะของผู้ปกครองของผู้เรียน โดยพิจารณาในด้าน

2.6.4.1 ภูมิหลัง เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ปกครอง เช่น อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ เป็นต้น

2.6.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาศาระเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน เช่นความเอาใจใส่ในการเรียน การอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น

2.6.5 โรงเรียน/หน่วยงานทางการศึกษา เป็นงานวิจัยที่ศึกษาศาระเกี่ยวกับโรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษา ซึ่งพิจารณาในด้าน

2.6.5.1 ลักษณะทางกายภาพ ได้แก่ สภาพโรงเรียน ห้องเรียน ห้องสมุด สนามกีฬา จำนวนโต๊ะ เป็นต้น

2.6.5.2 บทบาทในชุมชน/สังคม เป็นงานวิจัยที่ศึกษาศาระเกี่ยวกับบทบาทของโรงเรียนที่มีต่อชุมชนและสังคม

2.6.5.3 การบริการของโรงเรียน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาศาระเกี่ยวกับการบริการของโรงเรียน ทั้งในด้านการบริการวิชาการ การบริการสังคม ฯลฯ

2.6.6 ชุมชน เป็นงานวิจัยที่ศึกษาศาระเกี่ยวกับบทบาทของชุมชนที่มีต่อการศึกษา เช่น การให้ประโยชน์แหล่งวิชาชุมชนในการเรียนการสอน เป็นต้น

2.6.7 อื่นๆ

3. การวิจัยทางการศึกษา

เป็นงานวิจัยที่ศึกษาศาระเกี่ยวกับการวิจัย วิธีการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย ฯลฯ โดยแบ่งเป็น

3.1 การวิเคราะห์ หรือ สังเคราะห์งานวิจัย หมายถึง งานวิจัยนั้นเป็นการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาหลายๆเรื่อง เช่น การวิเคราะห์งานวิจัยที่ได้รับรางวัลทางสาขาสังคมศาสตร์ เป็นต้น

3.2 การศึกษาวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นงานวิจัยที่ศึกษาศาระเกี่ยวกับการพัฒนา หรือการหาวิธีที่จะทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยมีประสิทธิภาพ

3.3 การศึกษาเครื่องมือที่วัดด้านความรู้ความสามารถ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาศาระเกี่ยวกับการสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือ หรือแบบสอบ แบบทดสอบ ฯลฯ ที่ใช้วัดด้านความรู้ความสามารถ

3.4 การศึกษาเครื่องมือที่วัดด้านค่านิยมหรือเจตคติ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาศาระเกี่ยวกับการสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือที่ใช้วัดด้านค่านิยม เจตคติ ทศนคติ เป็นต้น เช่น มาตรฐานค่านิยม

3.5 การศึกษาเครื่องมือที่วัดด้านทักษะทางกายภาพ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาศาระเกี่ยวกับการสร้างหรือพัฒนาเครื่องมือที่ใช้วัดทักษะทางกายภาพ เช่น แบบทดสอบทางกีฬา เป็นต้น

3.6 การศึกษาการใช้แบบสอบถาม เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับการหาวิธีที่จะทำให้การใช้แบบสอบถามมีประสิทธิภาพ เช่น การทดลองใช้แบบสอบถามลีต่างๆ หรือการให้ผู้ลงนามในจดหมายนำแตกต่างกัน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่ออัตราการตอบกลับ เป็นต้น

3.7 การศึกษาเครื่องมืออื่นๆ เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับเรื่องของเครื่องมือ ซึ่งไม่ใช่เครื่องมือดังที่กล่าวมาแล้วในข้อต้นๆ

3.8 การศึกษาเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องของสถิติ อาจเป็นการทดสอบทฤษฎีสถิติ หรือการใช้สถิติเพื่อการวิจัยก็ได้

4. การศึกษาโครงการ

เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระยะเกี่ยวกับการศึกษาโครงการต่างๆทางการศึกษา โดยมากจะมีคำว่าโครงการอยู่ด้วย อาจเป็นการศึกษาโครงการทั่วไป หรือเป็นการประเมินโครงการก็ได้

5. สาระอื่นๆที่ไม่เกี่ยวกับการศึกษา

เป็นงานวิจัยที่ไม่เกี่ยวกับสาระทางการศึกษาเลย เช่น การเลือกสถานที่ปฏิบัติงานของแพทย์ เป็นต้น

มิติที่ 3 ระดับการศึกษาของข้อความรู้

หมายถึง ระดับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ศึกษา ไม่ใช่ระดับการศึกษาของประชากรแบ่งเป็น

ในระบบ เป็นการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้แก่

1. ก่อนประถมศึกษา หมายถึง การศึกษาในระดับก่อนวัยเรียน
2. ประถมศึกษา หมายถึง การศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6
3. มัธยมศึกษา หมายถึง การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา แบ่งเป็น
มัธยมศึกษาตอนต้น คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
มัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
4. อุดมศึกษา หมายถึง การศึกษาหลังจากมัธยมศึกษา แบ่งเป็น
อนุปริญญา/ปริญญาตรี หมายถึง การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาศึกษา หรือ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ ระดับปริญญาโท

และ ปริญญาเอก

นอกระบบ เป็นการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้แก่ (แบ่งตามคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

5. การศึกษาแม่และเด็ก หรือการศึกษาครอบครัว เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่บิดามารดา และเด็กวัยก่อนเข้าเรียน เพื่อให้บิดามารดามีความเข้าใจในพัฒนาการของเด็ก สามารถเลี้ยงดูบุตรได้ถูกต้องตามหลักโภชนาการและอนามัย เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตในทิศทางที่ถูก นอกจากนี้ ยังเป็นการให้การศึกษาแก่เด็กที่ยังไม่ถึงวัยเข้าเรียนหรือไม่มีโอกาสได้ศึกษาในระบบโรงเรียนด้วย ตัวอย่างเช่น การจัดการศึกษาในรูปของศูนย์เด็กเล็ก เป็นต้น

6. กิจกรรมองค์การเยาวชน/เยาวชน เป็นการศึกษาที่เกี่ยวกับเยาวชน ที่ช่วยเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ ประเภทกิจกรรมนอกหลักสูตร หรือกิจกรรมช่วยเสริมการศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีคุณภาพทั้งทางด้านสมอง ทางกายและความประพฤติ เช่น โครงการฝึกอบรมผู้นำเยาวชนของกรมการพัฒนาชุมชน โครงการค่ายพักแรมของสมาคม วาย.เอ็ม.ซี.เอ เป็นต้น

7. การศึกษาผู้ใหญ่ เป็นการศึกษาที่จัดสำหรับผู้ใหญ่หรือบุคคลที่พ้นเกณฑ์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา นอกกระบบการเรียนการศึกษาในโรงเรียนภาคปกติ เพื่อให้ผู้ใหญ่เหล่านั้นเป็นผู้ที่รู้หนังสือ

8. การศึกษาชุมชนหรือพัฒนาชุมชน เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่ชุมชนใดชุมชนหนึ่ง เพื่อให้ชุมชนนั้นได้รับความรู้ในการรู้จักชุมชนของตนเองมากขึ้น รู้จักการวิเคราะห์ปัญหา และหาทางร่วมมือร่วมใจกันแก้ปัญหา โดยใช้วิธีช่วยเหลือตนเอง และให้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนของตน เช่น การให้ความรู้ในเรื่องการรู้จักรักษา และถ่ายทอดวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น ความรู้ที่จะช่วยลดปัญหาทางสังคม เช่น การวางแผนครอบครัว เป็นต้น

9. การศึกษาจัดพิเศษและการศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาจัดพิเศษเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่ประชากรที่เป็นกลุ่มน้อย หรืออยู่ในสภาพแวดล้อมแตกต่างไปจากสังคมทั่วไป เช่น ชาวเขานักโทษในเรือนจำ กลุ่มชนในโรงงาน หรือคนที่อยู่ในนิคมสร้างตนเอง ส่วนการศึกษาต่อเนื่องเป็นการให้การศึกษาแก่ประชาชนที่ได้รับการศึกษามาระยะหนึ่ง แล้วต้องการการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัวบางประการ ส่วนมากจะเป็นการศึกษาเพื่อเทียบความรู้ หรือเป็นการศึกษาที่ต่อเนื่องจากการศึกษาในระบบโรงเรียนในระดับใดระดับหนึ่ง เช่น การศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นต้น หรือเป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มทักษะทางด้านวิชาชีพแขนงต่างๆ ในรูปของการฝึกอบรมระหว่างประจำการ เช่น โรงเรียนนายอำเภอ การฝึกอบรมกรรมการบริหารของนักบริหารของธนาคาร เป็นต้น

10. การศึกษาสตรี เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นสำหรับสตรี เช่น กลุ่มแม่บ้าน สตรีที่ทำงานบริการ เป็นต้น

11. การศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นนอกเหนือไปจากการศึกษาในระบบโรงเรียน ไม่ว่าจะการศึกษานั้นจะจัดขึ้นเป็นกิจกรรมการศึกษาโดยเฉพาะ หรือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมอื่น

12. ไม่เกี่ยวกับการศึกษาระดับใดโดยเฉพาะ คือ ไม่เจาะจงว่าเป็นการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งโดยเฉพาะ

มิตที่ 4 วิชาที่เกี่ยวข้อง

หมายถึงวิชาที่เกี่ยวข้องกับสาระทางการศึกษาของข้อความรู้ ทำให้ทราบว่า สาระทางการศึกษาของข้อความรู้นั้นเป็นสาระที่มีวิชาใดเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย ได้แก่

1. กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
2. กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
3. กลุ่มทักษะ
4. กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ
5. กลุ่มประสบการณ์พิเศษ
6. คณิตศาสตร์
7. วิทยาศาสตร์
8. ภาษาไทย
9. ภาษาอังกฤษ
10. สังคมศึกษา
11. พละนามัย ได้แก่ พลศึกษา และสุขศึกษา
12. ศิลปศึกษา
13. การงาน
14. วิชาชีพ
15. กิจกรรมแนะแนวหรือสอนซ่อมเสริม
16. ดนตรีศึกษา
17. จริยศึกษา
18. สถิติศาสตร์
19. วิธีวิทยาการวิจัย
20. การวัดและประเมินผล
21. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
22. พยาบาลศึกษา
23. อื่นๆ
24. ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาใด

มิตีที่ 5 แหล่งของข้อมูล แบ่งเป็น

1. นักเรียน นิสิต นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีฐานะเป็นผู้เรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาในระบบ
2. ครู/อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่มีฐานะเป็นผู้สอนหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงทางด้านการสอนทุกระดับชั้น
3. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่มีฐานะเป็นผู้บริหารสถาบันหรือหน่วยงานทางการศึกษา หรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในตำแหน่งของการบริหารในสถาบันหรือหน่วยงานทางการศึกษา
4. ศึกษานิเทศก์ หมายถึง ผู้ที่มีฐานะเป็นศึกษานิเทศก์ทุกระดับ
5. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่มีฐานะเป็นบิดามารดา หรือ ผู้ปกครองของนักเรียน นิสิต นักศึกษาในระดับต่างๆ
6. นักการศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญทางการศึกษา และปฏิบัติงานประจำ เกี่ยวข้องกับการศึกษา จนเป็นที่ยอมรับของบุคคลในวงการศึกษาว่ามีความรู้ความสามารถพอที่จะให้ข้อมูลทางด้านการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานของตนได้
7. นักวิจัย หมายถึง ผู้ที่มีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญทางการวิจัย และปฏิบัติงานประจำ เกี่ยวข้องกับการวิจัย จนเป็นที่ยอมรับของบุคคลในวงการศึกษา
8. พยาบาล/ผู้ช่วย หมายถึง ผู้ที่มีฐานะเป็นผู้บริหารพยาบาล หัวหน้าพยาบาล หรือ พยาบาลผู้ดูแลผู้ป่วย และผู้ป่วยที่มารับการรักษาในโรงพยาบาล
9. เอกสาร หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่เป็นตัวหนังสือ หรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายสำหรับการค้นคว้า อ้างอิง แบ่งเป็น
  - 9.1 หลักสูตร ได้แก่ เอกสารหลักสูตรต่างๆ
  - 9.2 แบบเรียน ได้แก่ เอกสารที่ใช้เป็นแบบเรียนสำหรับนักเรียน/นักศึกษา
  - 9.3 รายงานการวิจัย ได้แก่ เอกสารที่เป็นรายงานการวิจัย
  - 9.4 อื่นๆ ได้แก่ สมุดบันทึกการนิเทศ รายงานการประชุม รายงานสถิติต่างๆ เป็นต้น

มิตีที่ 6 หน่วยงานของประชากรที่ศึกษา

เป็นการอธิบายประชากรของงานวิจัย เพื่อให้ทราบรายละเอียดมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบว่างานวิจัยส่วนใหญ่เน้น ศึกษาจากประชากรสังกัดหน่วยงานใด และพื้นที่ที่ผู้วิจัยไปศึกษานั้นอยู่ในจังหวัดใดมาก แบ่งเป็น

1. สังกัด ได้แก่
  - 1.1 ทบวงมหาวิทยาลัย

- 1.2 กรมสามัญศึกษา
- 1.3 สำนักงานการประถมศึกษา
- 1.4 กรมอาชีวศึกษา
- 1.5 สำนักงานการศึกษาเอกชน
- 1.6 กรมการฝึกหัดครู
- 1.7 กรมการศึกษานอกโรงเรียน
- 1.8 กรุงเทพมหานคร
- 1.9 กระทรวงสาธารณสุข
- 1.10 กระทรวงมหาดไทย
- 1.11 อื่นๆ เช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น
- 1.12 ไม่สามารถระบุได้

2. พื้นที่ที่ศึกษา ได้แก่

1. ทั่วประเทศ หมายถึงงานวิจัยนั้นใช้ประชากรในทุกจังหวัด หรือ ทั่วประเทศ
2. ภาคกลาง ได้แก่จังหวัดต่างๆทั้งสิ้น 25 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร ราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทร-สงคราม สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง ลพบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง
3. ภาคเหนือ ได้แก่จังหวัดต่างๆทั้งสิ้น 17 จังหวัด คือ อุทัยธานี พิษณุโลก กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุดรดิตถ์ เชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน
4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่จังหวัดต่างๆทั้งสิ้น 17 จังหวัด คือ อุดรธานี ขอนแก่น เลย สกลนคร หนองคาย อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ นครพนม มุกดาหาร มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์
5. ภาคใต้ ได้แก่จังหวัดต่างๆทั้งสิ้น 14 จังหวัด คือ ยะลา นราธิวาส ปัตตานี สตูล สงขลา ชุมพร นครศรีธรรมราช นัทลุง สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต กระบี่ ตรัง พังงา ระนอง
6. ไม่สามารถระบุได้ คือ งานวิจัยนั้นไม่สามารถระบุได้ว่าประชากรที่ศึกษานั้น อยู่ในพื้นที่ใด เช่น การวิเคราะห์สื่อการสอนที่ได้รับรางวัล เป็นต้น

มิติที่ 7 ประเภทของข้อมูล แบ่งเป็น

1. ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นทั่วไป เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของพลวิจัย ซึ่งได้มาโดยการให้พลวิจัย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยทั่วไป เช่น ความคิดเห็น

เกี่ยวกับการออกกำลังกาย เป็นต้น

2. ข้อมูลในลักษณะการประเมินสภาพหรือพฤติกรรมตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประเมินสภาพการตามความคิดเห็นหรือการรับรู้ของตนเอง เช่น บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามคำรายงานของนิสิต เป็นต้น

3. ข้อมูลในลักษณะการประเมินสภาพหรือพฤติกรรม โดยผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัย ข้อมูลลักษณะนี้ ผู้วิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมด้วยตนเอง มีหลักเกณฑ์ในการประเมินมากกว่าแบบที่ 2 และมีการตัดสินใจ เช่น ข้อมูลที่ได้จากการที่ผู้วิจัยไปสังเกตพฤติกรรมของผลวิจัย เป็นต้น

4. ข้อมูลสภาพจริง/พฤติกรรมจริง เช่น คะแนนที่ได้มาจากแบบสอบหรือแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐาน คะแนนสอบวิชาต่างๆ หรือข้อมูลภูมิหลัง เป็นต้น

5. ข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มาโดยการให้เครื่องคอมพิวเตอร์ สุ่มตัวเลขออกมาเพื่อใช้ในการวิจัย

มิติที่ 8 กาลของข้อความรู้

เป็นส่วนที่จะบอกว่าข้อความรู้ที่ได้จากการวิจัยนั้น เป็นข้อความรู้ที่เกี่ยวกับช่วงเวลาใด (โดยเทียบกับเวลาขณะที่ทำการวิจัย) แบ่งเป็น

1. อดีต หมายถึง ข้อความรู้ที่ได้นั้นได้มาจากการศึกษาเรื่องราวในอดีต หรือพัฒนาการของสิ่งหนึ่งสิ่งใดในช่วงระยะเวลาหนึ่งในอดีต เป็นการศึกษาย้อนหลัง มักจะเป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์

2. ปัจจุบัน หมายถึง ข้อความรู้ที่ได้นั้นทำให้เราทราบสภาพของสิ่งที่เราต้องการศึกษาในช่วงเวลาปัจจุบัน มักจะเป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย หรือ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง

3. อนาคต หมายถึง ข้อความรู้ที่ได้จากการให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งเรื่องใดว่าควรเป็นเช่นไรในอนาคต มักจะเป็นการศึกษาโดยใช้เทคนิคเดลไฟ อีเอฟอาร์ หรือ อีดีเอฟอาร์ เป็นต้น

มิติที่ 9 ประเภทของการวิจัย

เป็นการจัดประเภทของงานวิจัยโดยดูจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก แบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. การวิจัยบริสุทธิ์ เป็นการวิจัยที่มุ่งความรู้แท้หรือทฤษฎี โดยใช้หลักเหตุผลเป็นสำคัญ และไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับในทางปฏิบัติ เช่น การศึกษาแบบมอนติคาร์โล เป็นต้น

2. การวิจัยประยุกต์ เป็นการวิจัยที่มุ่งเอาผลการวิจัยไปใช้เป็นสิ่งสำคัญ ส่วนมากเป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือปรับปรุงงาน เช่น การวิจัยเพื่อเปรียบเทียบวิธีสอน 2 วิธี หรือ การค้นหาวิธีการบริหารที่ดีที่สุดของโรงเรียน เป็นต้น

3. การวิจัยประดิษฐ์ เป็นการวิจัยที่มุ่งสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นมาเพื่อใช้ประโยชน์ตามจุดมุ่งหมาย ได้แก่ การสร้างเครื่องมือต่างๆ ทางการศึกษาเพื่อใช้ในการเรียนการสอน เช่น การสร้างต้นแบบเครื่องควบคุมคุณภาพผลึก เป็นต้น

4. การวิจัยเชิงประเมิน เป็นการวิจัยที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบกระบวนการของการดำเนินโครงการ และผลิตผลที่จะได้จากโครงการว่า เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่

มิติที่ 10 ประเภทของระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการจัดประเภทของการวิจัยโดยพิจารณาจากวิธีวิจัยที่ใช้ แบ่งได้เป็น

1. วิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องในอดีต เป็นการค้นหาความจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ การพัฒนา และเงื่อนไขของอดีต โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารหรือสิ่งต่างๆที่มีผู้ทำไว้ก่อน เพื่อดูว่ามีอะไรเกิดขึ้นกับใครหรือสิ่งใด และเป็นข้อมูลในสภาพธรรมชาติ

2. การศึกษาเฉพาะกรณี เป็นการศึกษาค้นคว้าในเรื่องหนึ่งเรื่องใดเป็นการเฉพาะราย โดยมุ่งจะศึกษาอย่างละเอียดลึกซึ้ง โดยต้องการความเข้าใจและการมีปฏิสัมพันธ์กันด้วย เช่น การศึกษาเด็กที่มีปัญหาในครอบครัว หรือการศึกษานฤติกรรมของเด็กสลัม เป็นต้น

3. วิธีวิจัยเชิงบรรยาย เป็นการวิจัยที่มีลักษณะสำคัญ คือ เป็นการศึกษาประชากรตามสภาพธรรมชาติ และวัดตัวแปรที่ต้องการในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งอาจใช้วิธีการทางสถิติควบคุมตัวแปรเกินได้บ้าง อาจเป็นการศึกษาในลักษณะของการบรรยายสภาพของปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง หรือศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆก็ได้ อาจแบ่งได้เป็น

3.1 วิธีวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการศึกษาลักษณะความเป็นจริงตามสภาพในเรื่องต่างๆ โดยศึกษาในแนวกว้างหรือภาคตัดขวาง ในที่นี้จะพิจารณาจากวิธีการวิจัยที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการให้แบบสอบถาม หรือ แบบสำรวจเป็นเครื่องมือ

3.2 วิจัยเอกสาร เป็นการศึกษาตัวแปร โดยการวิเคราะห์เนื้อเรื่องของเอกสารบันทึก หรือสิ่งพิมพ์ต่างๆที่มีอยู่แล้ว เพื่อเปิดเผยให้ทราบถึงความเป็นไป แนวคิด รูปแบบความผิดพลาด และอื่นๆ

3.3 วิจัยสนาม เป็นการศึกษาภายหลังที่ข้อเท็จจริงปรากฏออกมาแล้ว โดยมุ่งที่จะค้นพบความสัมพันธ์ และปฏิกริยาร่วมระหว่างตัวแปรสังคม ตัวแปรทางจิตวิทยา และตัวแปรทางการศึกษา ภายใต้สถานการณ์ที่เป็นจริงในสังคม

4. วิธีวิจัยกึ่งทดลอง/เชิงทดลอง เป็นการวิจัยที่ไม่ได้เกิดขึ้นในสภาพธรรมชาติ ต้องมีการจัดกระทำกับตัวแปร โดยการควบคุมตัวแปรต้น เพื่อสังเกตตัวแปรตาม que เปลี่ยนแปลงไป

มิตที่ 11 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบสอบถาม หมายถึง ชุดของคำถามหรือข้อความที่รวบรวมอย่างมีหลักเกณฑ์และรัดกุม เพื่อให้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ความต้องการ หรือความสนใจของแต่ละบุคคล
2. แบบสัมภาษณ์ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ โดยอาจทำด้วยตนเองหรือผู้อื่น และอาจต้องใช้เทปบันทึกเสียง หรือบันทึกลงในแบบฟอร์มเฉพาะก็ได้
3. แบบสำรวจรายการ หมายถึง แบบฟอร์มที่ใช้บันทึกข้อมูลจากเอกสาร หรือ การสำรวจสิ่งที่ต้องการศึกษาทางด้านกายภาพในสถานที่ปรากฏอยู่ เช่น ทะเบียน ประวัติ จำนวนครู หรือ อุปกรณ์ต่างๆ เป็นต้น
4. แบบวิเคราะห์งาน หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร
5. แบบสังเกตพฤติกรรม หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรมต่างๆ ที่ได้จากการเฝ้าดู และบันทึกเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในสถานการณ์นั้น เช่น การสังเกตพฤติกรรมการใช้คำถามของครู เป็นต้น
6. แบบสอบ/แบบทดสอบ หมายถึง ชุดของคำถามหรือข้อความที่สร้างขึ้น หรือดัดแปลงจากผู้อื่น เพื่อให้วัดความรู้ ความสามารถของบุคคล เช่น แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบความถนัด เป็นต้น
7. แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ชุดของคำถามหรือข้อความที่ใช้ในการวัดหรือตีค่าว่าบุคคลนั้นมีความคิดสร้างสรรค์เป็นอย่างไร
8. มาตรการทัศนคติ เป็นมาตราส่วนวัดทัศนคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหรือดัดแปลงมาจากของบุคคลอื่น โดยมีการแบ่งมาตราส่วนเพื่อให้ผู้ตอบเลือกตอบ อันเป็นการแสดงถึงน้ำหนักของทัศนคติที่ผู้ตอบมีต่อคำถามนั้น
9. เครื่องมือวัดทางกายภาพ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดลักษณะทางกายภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยมากเป็นการวิจัยทางด้านผลศึกษา เช่น การวัดอัตราเร็วของการเต้นของหัวใจ การวัดความดันโลหิต การวัดน้ำหนักหรือส่วนสูง เป็นต้น

คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

26 มกราคม 2530

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย

1. แบบวิเคราะห์งาน

2. ตัวอย่างงานวิจัยที่ได้ทดลองจำแนกประเภท

เนื่องด้วย ดิฉันเป็นนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งขณะนี้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อความรู้ในวิทยานิพนธ์ของมหานบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระหว่างปีการศึกษา 2525-2528 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะของข้อความรู้ที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์ของครุศาสตร์มหาบัณฑิต ในช่วงปีการศึกษา 2525-2528 ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงสาระทางการศึกษาที่ครุศาสตร์มหาบัณฑิตได้ทำการศึกษา ในช่วงปี 2525-2528 อันจะเป็นประโยชน์ในการระบุนโยบายด้านการวิจัยของคณะครุศาสตร์ และเป็นประโยชน์ในการสร้างระบบข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าและวิจัยต่อไป สิ่งที่มีความสำคัญมาก ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ในเบื้องต้น คือ การสร้างเครื่องมือซึ่งมีลักษณะเป็นระบบจำแนกเนื้อหา ของข้อความรู้ในวิทยานิพนธ์ ขณะนี้ดิฉันได้กำหนดกรอบของระบบจำแนกเนื้อหาของข้อความรู้ขึ้นแล้ว หลังจากที่ได้ศึกษาจากระบบจำแนกข้อความรู้ทางการศึกษาที่สำคัญ จากแหล่งรวบรวมระบบต่าง ๆ อันได้แก่ Education Index, Education Resources Information Center (ERIC), Current Index to Journals in Education (CIJE), Dissertation Abstracts International สหบรรณานุกรมของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ระบบจำแนกวิทยานิพนธ์ของ ห้องสมุดคณะครุศาสตร์ สถาบันวิทยบริการ และ UNESCO ดังนั้นเพื่อให้ระบบจำแนกเนื้อหา วิทยานิพนธ์ที่สร้างขึ้นนี้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ คือ มีความครอบคลุม เหมาะสม และเป็นประโยชน์ ในการนำผลการวิเคราะห์ข้อความรู้ไปใช้ในการอธิบายจุดเน้นด้านการวิจัยของครุศาสตร์มหาบัณฑิต และการค้นคว้าในสาขาต่าง ๆ ของคณะครุศาสตร์ต่อไป อาจารย์ที่ปรึกษาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม และดิฉันจึงเห็นสมควรว่าควรให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นนักวิชาการและ นักวิจัยในสาขาต่าง ๆ ของครุศาสตร์ได้ตรวจสอบ ความครอบคลุม ความเหมาะสมและความเป็น ประโยชน์ของระบบจำแนกเนื้อหาที่สร้างขึ้นนี้ ในการนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาและดิฉันได้พิจารณาแล้ว ว่าท่านเป็นนักวิชาการและนักวิจัยทางการศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์มาก จนสามารถ มองเห็นข้อบ่งชี้และระบบการจำแนกข้อความรู้ทางการศึกษาที่ครอบคลุมเหมาะสม และเป็น ประโยชน์ได้ จึงขอกราบเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือนี้ สิ่งที่ดิฉันจะ ขอกราบรบกวนท่านผู้เชี่ยวชาญ คือ ขอความกรุณาท่านพิจารณาความครอบคลุม ความเหมาะสม

และความเป็นประโยชน์ของระบบจำแนกเนื้อหา และขอความกรุณาให้ตัดสินพบเพื่อขอรับคำแนะนำในการแก้ไขและพัฒนาเครื่องมือต่อไป

อนึ่ง พร้อมกันนี้ตัดสินได้แนบบระบบจำแนกข้อความรู้ที่เกิดขึ้น และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่จะใช้สัมภาษณ์จริงมาพร้อมบันทึกนี้ และใบขอนัดเวลาที่ท่านสะดวกจะให้ตัดสินเข้าพบเพื่อสัมภาษณ์ จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
รัตติกกร ทิมเจริญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

- คำชี้แจง
- วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
    - 1.1 เพื่อตรวจสอบระบบจำแนกข้อความรู้ที่ได้จากงานวิจัยของครุศาสตรมหาบัณฑิต
    - 1.2 เพื่อรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงระบบจำแนก
  - สิ่งที่ต้องการตรวจสอบ
    - 2.1 ความครอบคลุมและความเหมาะสมของการแบ่งมิติของข้อความรู้ออกเป็น 7 มิติ
    - 2.2 ความครอบคลุมและความเหมาะสมของการแบ่งระดับในแต่ละมิติ
    - 2.3 ความครอบคลุมและความเหมาะสมของการแบ่งระดับย่อยในแต่ละระดับ

ข้อคำถาม

- การวิเคราะห์ลักษณะของข้อความรู้ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการสรุปปัญหาการวิจัยที่มหาบัณฑิตของคณะครุศาสตร์สนใจ และเพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าของนักวิจัย ระบบจำแนกซึ่งประกอบด้วย 7 มิติ คือ
  - 1.1 ระดับการศึกษา
  - 1.2 โครงสร้างทางการศึกษา
  - 1.3 เนื้อหาวิชา
  - 1.4 กาล
  - 1.5 ลักษณะของคำถาม
  - 1.6 ลักษณะของการวิจัย
  - 1.7 พื้นที่ที่ศึกษาท่านคิดว่าจะมีความเหมาะสมหรือไม่ (ในกรณีที่ไม่เหมาะสมควรจะแบ่งอย่างไร)
- ในการแบ่งระดับและระดับย่อยในแต่ละมิติของข้อความรู้ตามที่ปรากฏในระบบจำแนก ข้อความรู้อาจมีความครอบคลุมและความเหมาะสมหรือไม่
- ท่านมีข้อสังเกตทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องระบบจำแนก โดยเฉพาะการนำไปใช้ประโยชน์ในการสังเคราะห์ข้อความรู้เพื่อการสรุปปัญหาที่ครุศาสตรมหาบัณฑิตสนใจ และการนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างระบบข้อมูลเพื่อการค้นคว้าของนักวิจัยอย่างไร

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบ จำแนกข้อความรู้ คือ	ความครอบคลุม และความเป็นประโยชน์ของระบบ
ภาควิชาจิตวิทยา	รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา
ภาควิชาบริหารการศึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สงัด อุทรานันท์ อาจารย์สวัสดิ์ จงกล
ภาควิชาประถมศึกษา	ศาสตราจารย์ สุมน อมรวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เกท
ภาควิชาพยาบาล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประนอม รอดคำดี
ภาควิชาพลศึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนี ชวิญบุญจัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิลาปชัย สุวรรณธาดา
ภาควิชามัธยมศึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.จันทร ใหญ่ เชื้อพานิช รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุรณโชติ
ภาควิชาวิจัยการศึกษา	ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง นิธิยานูวัฒน์ อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ อาจารย์ ดร. ดีเรก ศรีสุโข
ภาควิชาสารัตถศึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา รักษ์พลเมือง อาจารย์ ดร. จุมพล พูลภัทรชีวิน
ภาควิชาอุดมศึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคูแฉะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา ไชววิไลกุล
ภาควิชาโสตทัศนศึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง อาจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยโกศล
ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน	รองศาสตราจารย์ อุ่นตา นนคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล
ภาควิชาศิลปศึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำไพ ติรณสาร

ประวัติผู้เขียน

นางสาว รัตติกร ทิมเจริญ เกิดวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2502 สำเร็จการศึกษา
ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกเคมี และคณิตศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา
2524 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2528

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย